

Przedsiębiorstwa z UE są głównymi partnerami USA i Chin w zakresie wzrostu inwestycji w badania i rozwój, przełamując dziesięcioletni trend

Europejski przemysł zwiększył inwestycje w badania i rozwój (R&D) o 9,8 % w 2023 r., przewyższając wzrost inwestycji przedsiębiorstw w badania i rozwój w Stanach Zjednoczonych (+5,9 %) i Chinach (+9,6 %) po raz pierwszy od 2013 r., zgodnie z nową edycją opublikowanej dziś [tablicy wyników inwestycji w badania i rozwój w przemyśle UE](#). W 2023 r. UE zajmowała drugie miejsce na świecie pod względem inwestycji prywatnych w badania i rozwój (18,7 %), wyprzedzając Stany Zjednoczone (42,3 %), ale wyprzedzając Chiny (17,1 %), Japonię (8,3 %) i kraje reszty świata (13,6 %). Pomimo spowolnienia globalnego wzrostu R&D (+7,8 % w porównaniu z +12,6 % w 2022 r.), 2000 największych przedsiębiorstw zainwestowało rekordową kwotę 127,7 mld EUR w R&D w 2023 r. 50 największych przedsiębiorstw, w tym 11 przedsiębiorstw z UE, dokonało 40,1 % inwestycji, co wskazuje na silną koncentrację działalności badawczo-rozwojowej w największych podmiotach.

Badania naukowe i innowacje (R&I) znajdują się w centrum gospodarki UE w nadchodzących latach, a ich celem będzie pobudzenie innowacji i doskonałości naukowej w wyścigu do czystej i cyfrowej gospodarki oraz przyczynienie się do zrównoważonej konkurencyjności i dobrobytu UE. Tegoroczna tablica wyników potwierdza, że chociaż europejskie przedsiębiorstwa są istotnymi podmiotami na arenie międzynarodowej, struktura przemysłowa wyjaśnia luki innowacyjne w stosunku do głównych konkurentów. Ponadto UE musi dalej pobudzać prywatne inwestycje w badania naukowe i innowacje, rozwijać kluczowe sektory, takie jak technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) i zdrowie, eliminować dysproporcje między państwami członkowskimi oraz promować wdrażanie technologii oraz tworzenie i rozwój podmiotów z siedzibą w UE.

UE przewodzi inwestycjom w badania i rozwój w sektorze motoryzacyjnym, które wraz z technologiami informacyjno-komunikacyjnymi i zdrowiem napędzają światowe badania i rozwój;

W ostatnim dziesięcioleciu cztery sektory - oprogramowanie, sprzęt ICT, opieka zdrowotna i motoryzacja - odpowiadały za ponad trzy czwarte światowych inwestycji w badania i rozwój. Najszybciej na świecie rozwija się sektor oprogramowania ICT, z 10-letnim złożonym rocznym wzrostem na poziomie 13,3 proc., a następnie zdrowie (7 proc.), sprzęt ICT (6,9 proc.) i motoryzacja (6,3 proc.). Inwestycje w badania i rozwój w dziedzinie ICT i zdrowia spowalniają obecnie w wyniku gwałtownego wzrostu po pandemii COVID-19.

W sektorze motoryzacyjnym, który jest mocną stroną UE, przedsiębiorstwa z siedzibą w UE odpowiadały za 45,4 % globalnych inwestycji w badania i rozwój w tym sektorze w 2023 r. i zainwestowały ponad dwa razy więcej niż ich amerykańscy i japońscy odpowiednicy oraz ponad trzy razy więcej niż chińscy konkurenci. Z drugiej strony inwestycje w badania i rozwój unijnych przedsiębiorstw zajmujących się **oprogramowaniem ICT** pozostały marginalne w skali globalnej, podczas gdy przedsiębiorstwa z siedzibą w USA stanowią 70 % światowych badań i rozwoju w tym sektorze, a Chiny utworzyły znaczące przedsiębiorstwa inwestujące w badania i rozwój. Przedsiębiorstwa z USA stanowią również 43,3 % całkowitych nakładów na badania i rozwój w sektorze **sprzętu ICT**, w którym duże podmioty z Republiki Korei i Tajwanu zyskują globalne znaczenie w produkcji półprzewodników.

Jednocześnie **sektor zdrowia** ma największą liczbę firm w pierwszej 2000 r., z 437 firmami, w tym mniejszymi firmami biotechnologicznymi. Wśród nich 238 przedsiębiorstw z siedzibą w USA prowadzi badania i rozwój w dziedzinie zdrowia (52 % łącznej liczby na świecie), podczas gdy liczba chińskich przedsiębiorstw w sektorze zdrowia wzrosła z 13 do 63 w ciągu 10 lat, zbliżając się do UE (64 przedsiębiorstwa w 2023 r.). Globalne inwestycje w **sektorze energetycznym** wzrosły o 21 % w 2023 r. do 23,8 mld EUR, przewyższając sektor lotniczy i kosmiczny oraz obronny, a tuż poniżej sektora chemicznego.

Bliższe spojrzenie na UE

Rozłożone w 19 państwach członkowskich 800 największych przedsiębiorstw z siedzibą w UE zainwestowało w 2023 r. 247,7 mld euro w badania i rozwój, co stanowi wzrost o 8,7 proc. w porównaniu z rokiem poprzednim. Na czele listy UE-800 znajduje się sektor motoryzacyjny, na który przypada 34,2 % inwestycji przedsiębiorstw w badania i rozwój, a następnie sektor zdrowia (19,3 %), sprzęt ICT (14 %) i oprogramowanie ICT (7,8 %). Niektóre unijne przedsiębiorstwa w sektorach półprzewodników, komponentów motoryzacyjnych oraz biotechnologii/farmaceutyki

odnotowały nadzwyczajny wzrost inwestycji w badania i rozwój, który w ciągu ostatniej dekady wzrósł od dwóch do pięćdziesięciu razy. Taki wzrost inwestycji sugeruje trwającą dywersyfikację i znaczny potencjał wzrostu w tych obszarach.

Wśród 800 największych przedsiębiorstw w UE znajduje się 99 **małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) zatrudniających** mniej niż 250 pracowników. Większość z nich (74) pracuje w sektorze opieki zdrowotnej i ma siedzibę w Szwecji, Francji, Danii i Niemczech. Francuskie MŚP przodują w inwestycjach w badania i rozwój (34 % ogółu), a następnie w Szwecji (21,3 %) i Niderlandach (16,6 %). Te MŚP zainwestowały 2,4 mld EUR w badania i rozwój w 2023 r., co stanowi wzrost o 3,7 % w porównaniu z rokiem poprzednim.

Kraje osiągające słabsze wyniki w zakresie badań naukowych i innowacji, tzw. **kraje objęte inicjatywą szerszego uczestnictwa**, są mniej reprezentowane w rankingu tablicy wyników. W 2023 r. spośród 2000 największych przedsiębiorstw inwestujących w badania i rozwój na świecie tylko cztery mają siedzibę główną w jednym z 15 państw członkowskich UE objętych rozszerzeniem (po jednym w Portugalii, na Węgrzech, w Słowenii i na Malcie). Ponad połowa z 14000 jednostek zależnych przedsiębiorstw objętych tablicą wyników w krajach UE objętych inicjatywą szerszego uczestnictwa znajduje się w Czechach (34,1 %) i Polsce (16,6 %), co pokazuje znaczenie tych czołowych innowatorów z siedzibą w innych krajach UE dla niektórych krajów objętych inicjatywą szerszego uczestnictwa.

Kontekst

Unijna tablica wyników inwestycji w badania i rozwój w przemyśle jest publikowana corocznie od 2004 r. Tablica wyników z 2024 r. zawiera informacje gospodarcze z najnowszych sprawozdań finansowych (rok finansowy 2023) największych na świecie 2000 inwestorów w badania i rozwój, a także 800 największych przedsiębiorstw z siedzibą w UE. Firmy te stanowią 85-90% globalnego prywatnego finansowania badań i rozwoju.

Tablica wyników stała się punktem odniesienia dla analiz i danych w nauce, przemyśle i kształtowaniu polityki, a główne publikacje odwołujące się do jej ustaleń, takie jak niedawne [sprawozdanie Mario Draghiego – Przyszłość europejskiej konkurencyjności](#), sprawozdanie [Align, act, accelerate](#), a także różne dokumenty polityczne w ciągu ostatnich 20 lat. Dane z tablicy wyników są podawane do wiadomości publicznej zgodnie z [praktyką Komisji w zakresie otwartej nauki](#).

Aby uzyskać więcej informacji

[Unijna tablica wyników inwestycji w badania i rozwój w przemyśle z 2024 r.](#)

Wiadomości JRC Science Hub - [Przedsiębiorstwa z UE przewodzą globalnemu wzrostowi inwestycji w badania i rozwój, przełamując trwający od dekady trend](#)

[Ekonomika badań przemysłowych i innowacji](#)